

Seat No. : _____

ND-116
December-2015
B.A., Sem.-V
CC-303 : Psychology
(Environmental Psychology-I)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : બધા પ્રશ્નોના ગુણ સમાન છે.

1. પર્યાવરણના મનોવિજ્ઞાનનું સ્વરૂપ સ્પષ્ટ કરી, તેના ધ્યેયો વિષે સમજૂતી આપો. 14

અથવા

પર્યાવરણના મનોવિજ્ઞાનની વ્યાખ્યા સમજાવી, માનવજીવન અને પર્યાવરણીય સમસ્યાઓની ચર્ચા કરો.

2. પર્યાવરણના મનોવિજ્ઞાનમાં ઉપયોગમાં લેવાતી પ્રગલ્ભ અને અપ્રગલ્ભ પદ્ધતિ સમજાવો. 14

અથવા

પર્યાવરણના મનોવિજ્ઞાનની અભ્યાસ પદ્ધતિઓ તરીકે કિસ્સા અભ્યાસ પદ્ધતિ અને નોંધો અને દસ્તાવેજોનું વિશ્લેષણ સમજાવો.

3. ઉદ્યુક્તતાનો અર્થ સ્પષ્ટ કરી, ઉદ્યુક્તતાના સહગામી પરિવર્તનો અને કર્તૃત્વ પર થતી અસરો વિગતે સમજાવો. 14

અથવા

પર્યાવરણ અંગેના સંશોધન અભ્યાસો ચર્ચો.

4. પર્યાવરણીય પ્રદૂષકો એટલે શું ? પ્રદૂષણ વધવાના કારણો વિગતે ચર્ચો. 14

અથવા

પર્યાવરણના ઉદીપનની કક્ષા અને માનવીની પ્રતિક્રિયા વચ્ચેનો સંબંધ સ્પષ્ટ કરો.

5. (a) સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો :

7

- (1) યુરોપમાં _____ નામની સંસ્થા સ્થપાઈ. (IAPS/MERA)
- (2) વુડવર્થે વર્તન અને પર્યાવરણને સમજાવવા _____ ફોર્મ્યુલા આપી.
(B-I-E-/W-O-W)
- (3) પર્યાવરણના મનોવિજ્ઞાનમાં _____ પદ્ધતિ ઓછી વપરાય છે.
(પ્રાયોગિક / કિસ્સા અભ્યાસ)
- (4) ઉદ્યુક્તતાની _____ કક્ષાએ માણસોનું વર્તન ઉચ્ચતમ હોય છે.
(તીવ્ર/મધ્યમ)
- (5) ધોરીમાર્ગો પર થતા અકસ્માતોનું એક કારણ _____ છે.
(વિવિધતા/એકવિધતા)
- (6) _____ દ્વારા પર્યાવરણીય અતિબોજ પ્રત્યેના માનવીના પ્રતિભાવોનું વર્ગીકરણ
અપાયું છે.
(રસેલ/કોહેન)
- (7) _____ દ્વારા અપાયેલ અનુકૂલનની કક્ષાનો સિદ્ધાંત જાણીતો છે.
(હેલ્સન/વોહલવિલ)

(b) જોડકાં જોડો :

7

(1) પ્રગલ્ભ પદ્ધતિ	(a) સુંદર ચહેરો
(2) પ્રશ્નાવલી	(b) લોકજાગૃતિ માટેના પગલાં
(3) આનંદ	(c) અલ્પ ઉદીપન
(4) ધ્યાનના ક્ષેત્રનું વિસ્તરણ	(d) સુમેળ સાધવાનો વ્યૂહ
(5) સંવેદન વંચિતતા	(e) તુલા પદ્ધતિ
(6) પ્રદૂષણ નિયંત્રણ	(f) આત્મ નિવેદનની પદ્ધતિ
(7) ઉદ્યુક્તતા	(g) આત્મ નિવેદનની કાર્યવાહી

Seat No. : _____

ND-116
December-2015
B.A., Sem.-V
CC-303 : Psychology
(Environmental Psychology-I)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

Instruction : All questions carry equal marks.

1. Clarify the nature and goals of environmental psychology. **14**

OR

Define the environmental psychology and explain the human life and environmental problems.

2. Explain the obstrusive and un-obstrusive methods used in environmental psychology. **14**

OR

Describe case-study and analysis of records and documents as methods of environmental psychology.

3. Clarify the concepts of arousal. Discuss concomitant changes and effects of arousal on performance. **14**

OR

Discuss the research studies on environments.

4. What is environmental pollutants ? Discuss in detail the causes of increases in environmental pollution. **14**

OR

Clarify the relationship between stimulation level of environment and human reaction.

5. (a) Fill in the blanks : **7**

- (1) _____ organization was established in Europe. (IAPS/MERA)
- (2) Woodworth gave _____ formula to understand behaviour and environment. (B-I-E-/W-O-W)
- (3) _____ methods is the least used in the field of environmental psychology. (Experimental / Case study)

- (4) In _____ level of arousal people perform optimum. (high/moderate)
- (5) _____ is one of the reason of accident occurring on highways. (variety/monotonous)
- (6) _____ had made a analysis of human responses regarding environmental overload. (Russell/Cohen)
- (7) The adaptation level theory was made popular by _____. (Helson/Wohlwill)

(b) Match the following :

7

(1) Obtrusive method	(a) Beautiful face
(2) Questionnaire	(b) Enlightening the public
(3) Happiness	(c) Understimulation
(4) Extending attention field	(d) Coping strategies
(5) Sensory deprivation	(e) Scaling method
(6) Pollution control	(f) Self report method
(7) Arousal	(g) Self report protocol
-

Seat No. : _____

ND-116

December-2015

B.A., Sem.-V

CC-303 : Psychology

(Psychology of Sex & Married Life – I)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. જાતીયતાનો ખ્યાલ સમજાવી, તેનું મહત્ત્વ ચર્ચો. 14
અથવા
ડૉ. સ્ટોનના મત પ્રમાણે લગ્ન માટેની યોગ્યતાઓ ચર્ચો.
2. પુરુષના બાહ્ય જાતીય અવયવોની રચના સમજાવો. 14
અથવા
સ્ત્રીના બાહ્ય જાતીય અવયવોની રચના સમજાવો.
3. સ્ત્રી અને પુરુષ વચ્ચેના જૈવીય તફાવતો ચર્ચો. 14
અથવા
લગ્નમાં જાતીય સમાયોજન એટલે શું ? જાતીય કુસમાયોજનનાં કારણો ચર્ચો.
4. જાતીય વિકૃતિઓનાં કારણો સમજાવો. 14
અથવા
જાતીય વિકૃતિ એટલે શું ? અશ્લીલ પ્રદર્શનવૃત્તિ સમજાવો.
5. ટૂંકા પ્રશ્નો : 5
(a) જોડકાં જોડો :

(A)	(B)
(1) ગોનોરિયા	(a) વૃષણ
(2) ઇન્નમાનસ	(b) વારસાગત રોગ
(3) પુરુષનું જાતીય અવયવ	(c) ચેપી રોગ
(4) છુપી રીતે જોવાની વૃત્તિ ધરાવતા પુરુષો	(d) અંડાશય
(5) સ્ત્રીનું જાતીય અવયવ	(e) ડોકિયાદાસો

(b) ખાલી જગ્યા માટે વિકલ્પ પસંદ કરો :

- (1) પુખ્ત ઉંમરની વ્યક્તિને અનુરૂપ આવેગાત્મક વર્તન એટલે _____.
(આવેગિક પરિપક્વતા / જાતીય પરિપક્વતા)
- (2) ડૉ. સ્ટોનના મતે લગ્ન માટેની યોગ્યતા _____.
(આર્થિક યોગ્યતા / સામાજિક યોગ્યતા)
- (3) ફલીનીકરણ વખતે બાળક વારસામાં _____ રંગસૂત્રો પ્રાપ્ત કરે છે. (46/49)
- (4) બાળકોમાં જે લક્ષણો જૈવીય રીતે સંક્રમિત થાય છે તેના અભ્યાસને _____ વિજ્ઞાન કહેવામાં આવે છે.
(જનીનતત્વ / સમાજ)
- (5) પુરુષની પ્રજનનગ્રંથિ _____. (પુરુઃસ્થ ગ્રંથિ / કંઠગ્રંથિ)
- (6) સ્ત્રી-જાતીય હોર્મોન્સ _____. (ઈસ્ટ્રોજન / એન્ડ્રોજન)
- (7) પુરુષ જાતીય હોર્મોન્સ _____. (ઈસ્ટ્રોજન / એન્ડ્રોજન)
- (8) બાળ સમાગમ વિકૃતિ (pedophilia) _____ ભાષાનાં શબ્દ ઉપરથી ઉતરી આવ્યો છે.
(ગ્રીક / લેટિન)
- (9) વિજાતીય વ્યક્તિને શારીરિક ઈજા પહોંચાડી કરવામાં આવતું જાતીય વર્તન એટલે _____.
(સ્વપીડન / પરપીડન)

Seat No. : _____

ND-116
December-2015
B.A., Sem.-V
CC-303 : Psychology
(Psychology of Sex & Married Life – I)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. Explain the concept of sexuality and discuss it's importance. **14**

OR

Discuss the fitness for marriage according to Dr. Stone.

 2. Explain man's structure of external sexual organs. **14**

OR

Explain woman's structure of external sexual organs.

 3. Discuss the biological differences between Male and Female. **14**

OR

What is sexual adjustment ? Discuss the causes of sexual mal-adjustment.

 4. Explain the causes of sexual deviations. **14**

OR

What is sexual deviation ? Explain the exhibitionism.

 5. Short questions : **5**
(a) Match the followings :
(A)	(B)
(1) Gonorrhoea	(a) Testes
(2) Schizophrenia	(b) Hereditical disease
(3) Sex organ of male	(c) Transmitted disease
(4) Voyeristic male	(d) Ovary
(5) Sex organ of female	(e) Peeping tom

(b) Select an option to fill a blanks :

9

- (1) Emotional behaviour befitting an adult person means _____.
(emotional maturity / Sexual maturity)
 - (2) Fitness for marriage according to Dr. Stone _____.
(economical fitness / social fitness)
 - (3) At a time of fertilization child acquire _____ chromosomes. (46/49)
 - (4) A science to study of traits which transmitted by Heredity its called _____.
(Genetic / Social)
 - (5) Male's reproductive gland _____. (Prostate gland / Thyroid gland)
 - (6) Female's sexual hormones _____. (Estrogen / Androgen)
 - (7) Male's sexual hormones _____. (Estrogen / Androgen)
 - (8) The word – pedophilia is derived from _____. (Greek / Latin)
 - (9) Sexual behaviour by physical injury to opposite sex partner means _____.
(masochism / sadism)
- _____